

ELEMENTI PRAĆENJA I VREDNOVANJA ZNANJA - POVIJEST

10. 1. Znanje i razumijevanje događaja, ljudi i promjena u prošlosti

Učenik će moći: razvrstati u ispravni povijesni kontekst i pojasniti pojmove, činjenice i događaje; konstruirati vlastitu povijesnu naraciju; povezati i pojasniti događaje, situacije i promjene unutar razdoblja i kroz različita razdoblja i društva (vertikalni i horizontalni presjeci); odrediti različite kategorije uzroka i posljedica nekog događaja; objasniti kako različite kategorije uzroka mogu dovesti do različitih interpretacije prošlosti; stvoriti vlastitu hijerarhiju uzroka, objasniti izbor i kriterije rada; usporediti i procijeniti različite ideje, vrijednosti, osobe, ponašanja i ustanove; analizirati i vrednovati različite prosudbe o povijesnom značenju ljudi, događaja i pojava u prošlosti; razviti vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija; kritički ispitivati informacije, razlikovati činjenice i mišljenja, uočavati praznine u izvorima, nekonzistentnost i pristranost; pokazati na koji način vrijednosne prosudbe povjesničara ili suvremenika utječu na objašnjavanje događaja ili uzroka; na primjerima iz zavičajne povijesti pojasniti nacionalnu povijest; objasniti zašto pojedince i događaje treba razumjeti u njihovom povijesnom kontekstu; povezati povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta, na povijesnim primjerima razviti shvaćanje vrijednosti važnih za život pluralističkom i demokratskom društvu.

1.

Odličan: Točno razvrstava u povijesni kontekst pojmove i objašnjava činjenice i događaje te konstruira vlastitu povijesnu naraciju. Potpuno samostalno povezuje i pojašnjava glavne događaje, situacije i promjene unutar razdoblja i kroz različita razdoblja i društva. Uspoređuje i procjenjuje različite ideje, vrijednosti, ponašanja i perspektive u prošlosti. U potpunosti vlada konceptom kauzalnosti. Kritički ispituje informacije, razlikuje činjenice i mišljenja, uočava praznine u izvorima, nekonzistentnost i pristranost. Na primjerima iz zavičajne povijesti objašnjava nacionalnu povijest i svoje zaključke potkrjepljuje valjanim argumentima. Uspješno razvija vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija. Samostalno povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

2.

Vrlo dobar: Točno razvrstava u povijesni kontekst pojmove, činjenice i događaje i konstruira povijesnu naraciju. Uz pomoć učitelja povezuje i pojašnjava glavne događaje, situacije i promjene unutar razdoblja i kroz različita razdoblja i društva. Navodi uzroke i posljedice povijesnih događaja i promjena i opisuje kako različite kategorije uzroka dovode do različitih interpretacije prošlosti. Uspoređuje različite ideje, vrijednosti, ponašanja i perspektive u prošlosti. Na primjerima iz zavičajne povijesti objašnjava nacionalnu povijest. Ponekad mu treba postavljati potpitanja. Nedostaje mu samostalnost i originalnost u razvijanju vještina pisanog priopćavanja povijesnih informacija. Samostalno povezuje povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

3.

Dobar: Učenik većinom točno navodi i koristi povijesne pojmove, činjenice i događaje. Uz pomoć nastavnika povezuje glavne događaje, situacije i promjene unutar proučavanog razdoblja. Često mu treba postavljati potpitanja. U navođenju uzroka i posljedica povijesnih događaja i promjena nije siguran. Djelomično je razvio vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija. U

stanju je prepoznati i navesti primjere iz zavičajne povijesti i dovesti ih u suodnos s nacionalnom poviješću. Ponekad uspijeva povezati povijesne sadržaje sa sadržajima drugih nastavnih predmeta.

4.

Dovoljan: Djelomično ispravno navodi povijesne pojmove, činjenice i događaje i konstruira povijesnu naraciju koja je štura. Površno i s pogreškama opisuje društvene odnose, gospodarstvo i svakodnevni život u različitim društvima i različitim razdobljima. Uz česta potpitanja i navođenje od strane učitelja, može navesti najvažnije uzroke i posljedice događaja. Raščlanjivanje povoda od uzroka događaja je točno u 50% primjera. Djelomično ispravno koristi vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija.

Nedovoljan: Neispravno navodi i koristi povijesne pojmove. Prepoznaje pojedine činjenice i događaje ali ih ne može smjestiti u ispravni povijesni kontekst. Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelja nije odgovorio na više od polovicu pitanja. Pogrešno imenuje ulogu i doprinos poznatih ličnosti u povijesnim zbivanjima, te dostignuća različitih naroda. Neispravno koristi povijesno nazivlje u opisivanju prošlih događaja. Ne razlikuje uzrok, povod i posljedice događaja. Vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija su izrazito slabo razvijene.

5.

10. 2. Snalaženje u vremenu i prostoru

6. Učenik će moći: • razvrstati ljude, događaje i promjene u svjetskoj i hrvatskoj povijesti u ispravna vremenska razdoblja; • odrediti promjene unutar razdoblja i kroz razdoblja i smjestiti nova znanja u njihov povijesni kontekst; • rekonstruirati tijek povijesnog događaja i njegovo trajanje; • opisati i povezati razloge i rezultate povijesnih događaja, situacija i promjena u proučavanim razdobljima (kratkoročni i dugoročni uzroci/ posljedice) • koristiti vizualne i brojčane podatke na povijesnim i geografskim kartama, grafikonima, tablicama i drugim grafičkim prikazima. • interpretirati povijesne sadržaje uz pomoć povijesne i geografske karte; • objasniti povezanost geoprostora s gospodarskim razvojem; • protumačiti razlike i sličnosti između događaja u prošlosti i sadašnjosti; • analizirati primjere promjene i kontinuiteta kroz različita povijesna razdoblja; izraditi crtu vremena s različitim povijesnim aspektima ili usporednu tablicu zbivanja; • prenijeti povijesne sadržaje na slijepu kartu.

7.

Odličan: Točno i argumentirano razvrstava ljude, događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Samostalno izrađuje točne i cjelovite crte vremena i usporedne tablice zbivanja. Opisuje i povezuje razloge i rezultate povijesnih događaja, situacija i promjena u proučavanim razdobljima. Donosi ispravne zaključke o promjenama i kontinuitetu unutar šireg povijesnog konteksta. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na povijesnoj karti i donosi zaključke. Samostalno i precizno kreira slijepe karte s povijesnim sadržajima.

8. Vrlo dobar: Točno razvrstava ljude, događaje i promjene u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Izrađuje točne crte vremena. Usporedne tablice zbivanja izrađuje uz pomoć nastavnika. Opisuje i objašnjava sva važna obilježja prošlih društava i razdoblja. Povremeno mu treba postavljati potpitanja. Donosi nepotpune zaključke o promjenama i kontinuitetu unutar šireg povijesnog konteksta. Točno uočava te objašnjava povijesne sadržaje na

povijesnoj karti. Kreira slijepe karte s povijesnim sadržajima koje su gotovo uvijek točne.

Dobar: Većinu ljudi, događaja i promjena razvrstava u ispravna vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i rekonstruira trajanje povijesnih događaja i promjena. Daje nepotpune opise razloga i rezultata povijesnih događaja, situacija i promjena u proučavanim razdobljima. Često mu treba postavljati potpitanja. Uočava primjere promjena i kontinuiteta unutar šireg povijesnog konteksta. Uz pomoć učitelja/nastavnika izrađuje crte vremena. Uočava većinu povijesnih sadržaja na povijesnoj karti i uz pomoć učitelja/nastavnika donosi zaključke. Na slijepe karte unosi od 50-60% traženog sadržaja.

Dovoljan: Površno i s pogreškama razvrstava ljude, događaje i promjene u vremenska razdoblja (orijentacija unutar razdoblja i kroz razdoblja) i polovično određuje tijek i trajanje povijesnih događaja i promjena. Uz često postavljanje potpitanja učitelja/nastavnika i navođenja na odgovor, opisuje obilježja prošlih društava i razdoblja. Ne uočava primjere kontinuiteta u širem povijesnom kontekstu. Ima poteškoća s orijentacijom u prostoru. Površno i s pogreškama određuje povijesne sadržaje na povijesnoj karti. Na slijepe karte unosi do 50% traženog sadržaja.

Nedovoljan: Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelja/nastavnika nije odgovorio na više od polovicu pitanja. Nije usvojio ključne pojmove vezane uz kronologiju. Niti uz veliku pomoć učitelja/nastavnika ne opisuje karakteristična obilježja prošlih društava i razdoblja niti izrađuje najjednostavnije crte vremena. Ima problema pri pojašnjavanju razlika i sličnosti između događaja u prošlosti i sadašnjosti. Pogrešno uočava i interpretira povijesne sadržaje na povijesnoj karti i donosi nelogične zaključke.

9.

10.3. Povijesno istraživanje

Učenik će moći: • Identificirati, odabrati i upotrebljavati raznolike i odgovarajuće izvore informacija • (dokumenti, tiskani izvori, slike, fotografije, očevici, pisani tekstovi, građevine, predmeti, muzeji, nalazišta, Internet i sl.) kao temelj za povijesna istraživanja; • Uobličiti (sintetizirati) informacije u logičkom nizu, priklanjati se određenim argumentima te za to nuditi objašnjenja; • Objasniti kako i zašto se povijesni događaji, ljudi, situacije i promjene interpretiraju na različite načine i iz različiih perspektiva; • Pojasniti kako se povijesni izvori razlikuju od povijesnih interpretacija i kako su i zašto povijesne interpretacije podložne promjenama; • Objasniti kako je kontekst u kojem je nastala interpretacija utjecao na nju; uočiti i Ocjeniti glavne dileme među povjesničarima; • Analizirati povijesne izvore u njihovom povijesnom kontekstu; uočiti nedostatke i pristranosti, • Ocijeniti upotrebljivost, pouzdanost i vrijednost materijala koji koristi; • Prenositi svoje znanje i razumijevanje povijesti koristeći razne tehnike (govorni jezik, strukturirane naracije, proširena objašnjenja i uporabu ICT-a). • Raditi zajedno s drugim učenicima, raspravljati o problemima i doći do zajedničkih rješenja; • Prosuditi uspješnost primijenjenih strategija rada.

10.

Odličan: Samostalno i u potpunosti razlikuje povijesne izvore i povijesne interpretacije te objašnjava kontekst njihova nastanka. Uspješno identificira, odabire i upotrebljava raznolike povijesne izvore, analizira ih, interpretira i kritički vrednuje. Argumentirano objašnjava kako se i zašto prošla stvarnost interpretira na različite načine. Razumije koncept multiperspektivnosti. Na različite načine i uz pomoć različitih tehnika (govorni jezik, strukturirane naracije, proširena objašnjenja i uporabu ICT-a) prezentira svoje rezultate i prosuđuje primijenjene strategije rada.

Vrlo dobar: Samostalno uočava razlike između povijesnih izvora i povijesnih interpretacija. Identificira, odabire i uopotrebljava raznolike povijesne izvore, analizira ih i interpretira. Argumentirano objašnjava kako se i zašto prošla stvarnost interpretira na različite načine. Ponekad mu je potrebna pomoć nastavnika. Razumije multiperspektivni pristup. Na različite načine i uz pomoć različitih medija (govorni jezik, strukturirane naracije, proširena objašnjenja i uporabu ICT-a) prezentirati svoje rezultate.

11.

Dobar: Uz pomoć nastavnika uočava razlike između povijesnih izvora i historiografskih tekstova. Opisuje kako se prošla stvarnost interpretira na različite načine te djelomično navodi i razloge za to. Tijekom rada na povijesnim izvorima često mu treba postavljati potpitanja. Ima poteškoća pri procjenjivanju pouzdanosti i valjanosti izvora. Prepoznaje koncept multiperspektivnosti. Djelomično je razvio vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja rezultata svoga rada.

12.

Dovoljan: Prepoznaje osnovne podatke iz povijesnih izvora i historiografskih tekstova bez mogućnosti uspoređivanja i vrednovanja događaja i procesa. Uz nastavnikovu pomoć i navođenje formulira jednostavna povijesna pitanja i pronalazi izvore koji mogu dati odgovore. Djelomično je razvio vještine usmenog priopćavanja rezultata svoga rada, ima velikih poteškoća u strukturiranju naracije u pisanom obliku.

Nedovoljan: Nije dosegao minimalni standard znanja, stoga ne može razumjeti ni smisao povijesnih izvora niti historiografskih tekstova. Ne pokazuje interes za analizu i objašnjenje raznih povijesnih interpretacija, zadovoljava se samo jednom verzijom povijesne priče. Unatoč potpitanjima i navođenju od strane učitelja nije odgovorio na više od polovicu pitanja. Vještine usmenog, pisanog i ilustrativnog priopćavanja povijesnih informacija nisu razvijene.

13.

11. OBVEZE UČENIKA: Učenici trebaju: - nositi udžbenik i bilježnicu za pisanje školskih bilješki i domaćih radova - aktivno pratiti nastavu i sudjelovati u radu, te biti spremni pokazati svoje znanje na svakom satu - nastavnik će vrednovati postignuća učenika na satovima ponavljanja i provjere znanja (usmeno i pismeno) prema navedenim kriterijima, kao i prilikom obrade novih sadržaja kada se za to ukaže mogućnost (samostalan rad, rad u grupi, rad u paru, prezentacija itd.) - aktivno sudjelovati na terenskoj nastavi, skupnim i individualnim posjetima kulturnim i javnim ustanovama

14.

12. OBLICI PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA UČENIKA PO ELEMENTIMA I NJIHOV VREMENSKI RASPORED TIJEKOM NASTAVNE GODINE - individualno i skupno, razgovor i usmeno ispitivanje, izrada pisanih, grafičkih, praktičnih, tehničkih i drugih zadaća, rješavanje zadaća objektivnog tipa, višeminutno kontrolno provjeravanje znanja, nastup i ostali odgovarajući oblici - provjere znanja bit će najavljene a odvijati će se nakon svake obrađene nastavne cjeline. Planirane su 4 usmene i 4 pismene provjere znanja. - na nastavi povijesti učenike će se poticati na pravilan odnos prema radu te razvijati kompetencije učenika kao što su: aktivnost, redovitost, samostalnost, ustrajnost, sistematičnost, marljivost, komunikativnost i sl. kao i na pravilan odnos prema drugima.

15.

13. OSTALE NAPOMENE

13.1. SAMOSTALNI RADOVI UČENIKA – elementi i kriteriji vrednovanja

Ukupno bodova (srednja ocjena): Sadržaj 5 4 3 2 1 Struktura rada 5 4 3 2 1 Način prezentiranja 5 4 3 2 1 Korištenje medija 5 4 3 2 1
Odgovori na pitanja 5 4 3 2 1 Ukupno bodova Dovoljan Nedovoljno jasna i neorganizirana struktura rada. Nejasno postavljen cilj rada.
Pojedini povijesni izvori ne odgovaraju temi. Nema referenci (ili vrlo malo) o korištenju izvora. Siromašan rad. Prilozi loše prikazani.
Sakupljeni podaci navedeni bez analize, značajnih zaključaka, ocjena, uglavnom opisan rad. Dobar Djelomično korištenje vještina.
Učenik može skupiti i srediti podatke bez pojedinosti, ali uglavnom primjereno temi. Rad je uglavnom u pripovjednom obliku i nema temeljite analize. Učenik iznosi jednostavne zaključke i ocjene iako nisu uvijek potkrijepljeni. Malo bilješki. Vrlo dobar Strukturiran rad:
uvod, glavni dio razrade teme, zaključak. Odabrani pojmovi uglavnom odgovaraju temi i dobro su postavljeni. Djelomično pozivanje na povijesne izvore. Prilozi su korišteni dobro i svrhovito. Učenik se jasno i dosljedno koristi vještina. Sposoban je skupiti i srediti sve potrebne podatke. Primjerena analitička spretnost dobro povezana s visokim stupnjem kritičkog mišljenja – sposobnost oblikovanja, dobro obrazlaže i zaključuje. Odličan Strukturiran i jasan rad sa uvodom, glavnim dijelom razrade teme i zaključkom. Svi odabrani izvori primjereni su temi. Jasna razrada rada. Označene potrebne reference; bilješke i bibliografija. Dobro odabrani i objašnjeni prilozi. Učenik se odlično koristi svojim vještina. Sposoban je sakupiti i srediti vrlo detaljne podatke. Primjerene analitičke sposobnosti korištene svrhovito, uz viši stupanj kritičke svijesti što govori o sposobnosti stvaranja vrijednih i vrlo dobro potkrijepljenih zaključaka i ocjena.

13.2. KRITERIJI VREDNOVANJA PISANE PROVJERE Ocjena Postotak uspješnosti

Odličan 88 – 100% Vrlo dobar 76 – 87 % Dobar 63 - 75 % Dovoljan 50 – 62% Nedovoljan 0 – 49%

Predmetni nastavnici :

Jagoda Krešić, prof.
Roberta Mostahinić, prof
Martina Glučina , prof.
Zoran Vidović, prof.
Ivan Đerek, prof.

